

CIRIUS
Fiolstræde 44
1171 København K

Den 30. marts 2007
BBA/ew
Sagsnr. 200700214

jl@ciriusmail.dk

Høring vedr. konsulentrapporten "Towards a Danish International Education Strategy", CIRIUS

AC har den 21. februar 2007, fra CIRIUS, modtaget konsulentrapporten "Towards a Danish International Education Strategy" til høring. AC har udsendt rapporten til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Som en udløber af regeringens globaliseringsstrategi, har CIRIUS bedt de to engelske konsulenter, Tim Rogers og Neil Kemp - begge med erfaring inden for markedsføring og rekruttering af internationale studerende - om at udarbejde en rapport med anbefalinger til en dansk strategi. AC finder, at rapporten indeholder en række brugbare anbefalinger for en dansk strategi, men finder det samtidig nødvendigt at understrege, at den britiske tilgang til internationalisering, hvor uddannelse er en handelsvare - og som de to konsulenter er eksponenter for - hverken kan eller må overføres ukritisk til danske forhold.

AC skal derfor indledningsvist gøre rede for de to rationaler, vi finder, bør være styrende for en dansk internationaliseringsindsats af universitetsuddannelserne, og som vil være bærende for vores bedømmelse af rapportens anbefalinger:

1. Internationalisering af uddannelserne udgør en væsentlig del af uddannelsernes kvalitetsudvikling og -sikring. Det betyder, at en internationaliseringsstrategi skal have fokus på tiltrækning af dygtige udenlandske studerende, der kan bidrage til at skabe internationale studiemiljøer til gavn for uddannelsernes kvalitet.
2. Universiteternes uddannelser er en kanal for tiltrækning af udenlandske studerende, ph.d.-stipendiater og højtuddannet arbejdskraft til Danmark. Dette kræver en tæt involvering og koordinering mellem de relevante uddannelsesressortministerier sammen med Integrationsministeriet og Udenrigsministeriet i en fælles indsats.

I AC's optik er det kvaliteten af uddannelserne, der nødvendigvis må være styrende for en internationaliseringsindsats, frem for konsulentrapportens tilgang, hvor volumen og generering af indtjening udgør det bærende rationale.

Rapporten mangler en vinkel omhandlende internationaliseringens konsekvenser for kvaliteten af de danske universitetsuddannelser. Det er vigtigt at understrege, at internationaliseringen ikke må medføre et kvalitetsfald på de danske studier. AC

savner, at rapporten tager stilling til denne potentielle risiko, når der drøftes internationalisering af de danske uddannelser.

Specifikke bemærkninger

AC skal i det følgende knytte kommentarer til konsulentrapportens væsentligste anbefalinger:

Klar information om det videregående uddannelsessystem

AC er enig i, at det danske videregående uddannelsessystem med forskellige typer institutioner og uddannelser, udgør en særlig udfordring at forstå for udenlandske uddannelsessøgende. Der er et åbenlyst behov for at få skabt en klar information om de forskellige videregående uddannelser og deres indbyrdes relationer, herunder deres formelle indplacering i forhold til adgangsbetingelser og videreuddannelsesmuligheder, samt de særlige karakteristika som kender tegner de forskellige uddannelsesstyper, fx forskningsbaseret og professionsbaseret.

Særligt tre udfordringer udestår. Ikke mindst de to bacheloruddannelser, professionsbachelor og universitær bachelor, kræver en klar og tydelig information om deres særlige karakteristika, herunder at professionsbacheloren er afrundet og praksisnær, mens den universitære bachelor er overbygningsforberedende til kandidatuddannelsen. Tilsvarende, at der tydeligt bliver forklaret forskellen mellem den danske masteruddannelse og kandidatuddannelse. Og endelig skal det sikres, at den engelske oversættelse af professionshøjskole til "University College" ikke giver anledning til misforståelser om institutionstypen.

Det er AC's håb, at den igangværende revision af den danske kvalifikationsnøgle kan blive et væsentligt instrument til at skabe større klarhed om det videregående uddannelsessystems indretning for udenlandske uddannelsessøgende.

Udvikling af et uddannelsesbrand

AC er enig i behovet for at få udviklet et uddannelsesbrand, der klart og præcist kan anskueliggøre, hvad det særlige er, ved at studere i Danmark. Udviklingen af et uddannelsesbrand bør tage udgangspunkt i den danske uddannelsespædagogik med projekt- og gruppearbejde, aktiv inddragelse af studerende i undervisningssituationen, selvstændig refleksion og kritisk analyse, den uformelle relation mellem underviseren og den studerende mv.

Et klart uddannelsesbrand kan bidrage til at tiltrække de udenlandske studerende, der netop ønsker en høj grad af studenterinvolvering i uddannelsen. Derfor har et klart uddannelsesbrand ikke kun betydning for de uddannelsessøgendes forståelse af, og forventning til, danske uddannelser. Også institutionerne har gavn af en klar kommunikation, der kan bidrage til forventningsafstemningen mellem institutionen og den udenlandske studerende.

I udviklingen af et uddannelsesbrand, bør det nøje overvejes, hvorvidt der er behov for at kommunikere særlige uddannelsesværdier for de tre videregående uddannelsesstyper, KVU, MVU og LVU.

Etablering af et nationalt organ for internationalisering af uddannelser

AC er enig i behovet for et nationalt organ for internationalisering af uddannelser med deltagelse af regering og uddannelsesinstitutioner. Det forhold, at universiteterne tegner sig for 73 pct. af den internationale udvekslingsaktivitet og 68 pct. af den samlede aktivitet for udenlandske studerende på hele uddannelser i den vide-

regående uddannelsessektor, bør også afspejle sig i organiseringen af et sådant nationalt organ.

Et nationalt organ skal blandt andet sikre en klar rollefordeling mellem nationalt niveau og institutionsniveau således, at det politiske administrative system og institutioner spiller sammen og skaber synergi. I forlængelse heraf, er AC enig med konsulentrapportens anbefaling om, at regeringen skal påtage sig, at der tilføres midler til en professionel internationaliseringsindsats.

Danske uddannelseskontorer i udvalgte lande

AC er enig i, at en internationaliseringsstrategi bør omfatte en nærmere udvælgelse af lande for en målrettet markedsføringsindsats. Her er der behov for at inddrage Udenrigsministeriet således, at der kan etableres landekontorer i tilknytning til danske ambassader. Konkret skal AC foreslå, at Videnskabsministeriets videnscentre i udlandet, der fungerer i tilknytning til danske ambassader, pt. Silicon Valley og Bruxelles og senere Shanghai og Singapore, udvides til også at være uddannelseskontorer med uddannelsesattachéer tilknyttet.

Stipendieordning

Kombinationen af betalingsuddannelser og stipendier til særlig dygtige studerende, er et effektivt instrument til at tiltrække udenlandske studerende, der kan bidrage til uddannelsernes kvalitet, og som efterfølgende kan rekrutteres til universiteternes forskeruddannelse eller bredt til det danske arbejdsmarked.

Med globaliseringspuljens udmøntning er der afsat midler til 245 stipendier til fordeling mellem KVU, MVU og LVU. AC finder, at stipendieordningen bør 10-dobles hen over de kommende 10 år, med en fordeling der afspejler de tre uddannelsessektors respektive aktivitet, således at der er tilstrækkelig volumen til at bruge stipendieordningen som et reelt kvalitetsinstrument på institutionerne.

Tæt samarbejde mellem uddannelsesressortministerier og Integrationsministeriet

AC er enig i behovet for en langt tættere koordinering og samarbejde mellem uddannelsesressortministerierne og Integrationsministeriet ud fra særligt to hensyn. For det første med henblik på at sikre en hurtigere og smidigere sagsbehandling af udenlandske uddannelsessøgende, således at det første møde med det officielle Danmark fremstår professionelt og positivt for den udenlandske studerende. For det andet fordi en internationaliseringsindsats af uddannelserne rækker videre til også at omhandle tiltrækning af højtuddannet arbejdskraft til dansk forskning og erhvervsliv.

Udvikling af en brugervenlig internetportal

AC er enig i, at der er behov for en kritisk gennemgang af internetportalen "Study in Denmark" med henblik på, at den bliver fyldestgørende i forhold til at give information og overblik over de forskellige muligheder, der eksisterer på universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne. Ligeledes, at de informeres om de forskellige forhold der skal være bragt i orden inden studiestart, om beskæftigelsesmuligheder under og efter endt uddannelse mv. En sådan udvikling kræver en tæt involvering af de respektive institutioner.

EU-studerende

AC er enig i, at EU-studerende udgør, og fortsat skal udgøre, et væsentligt bidrag til de danske universitetsuddannelsers internationalisering. Det forhold, at EU-landene tegner sig for hovedparten af dansk eksport og investeringer, understreger betydningen af at være en del af det europæiske uddannelsessamarbejde. De ud-

dannelsespolitiske initiativer som indgår på europæisk niveau, er Danmark aktiv medspiller i, og dette engagement skal naturligvis fortsættes og udvikles.

Anbefalinger rettet mod at skabe volumen og indtjening

Som nævnt indledningsvist, er AC dybt uenig i anbefalinger, der alene retter sig mod at skabe volumen og dermed indtjening for institutionerne på udenlandske studerende.

Blandt de anbefalinger som AC tager afstand fra, er fx:

- Anbefalingen om udvikling af 1årige kandidatuddannelser, idet denne type uddannelse af konsulenterne vurderes at være konkurrencedygtig i tiltrækningen af betalingsstuderende. En sådan nyskabelse vil ikke bidrage til kvaliteten, tværtimod.
- Anbefalingen om, at institutionerne skal igangsætte udviklingsarbejde af nye bacheloruddannelser (undergraduate programmes), der kan "match the demands of the market place". Det er ikke nødvendigvis til gavn for kvaliteten af uddannelserne, at der udvikles nye uddannelser, der alene er møntet på at stimulere en udenlandsk efterspørgsel. I stedet kan AC støtte en tilgang, hvor institutionen satser på udvalgte uddannelser/fag, hvor institutionen finder at have noget særligt at tilbyde udenlandske studerende og hvor de udenlandske studerendes tilstedeværelse vil kunne berige uddannelsen.
- Anbefalingen om at udvikle kurser og fag, der er særlig efterspurgt i udvalgte lande. Som gældende for ovenstående anbefaling, mangler også her kvalitetsdimensionen.
- Anbefalingen om en økonomisk analyse af en internationaliseringsindsats betydning for den danske økonomi. Udgangspunktet for en sådan analyse bør ikke være, hvorvidt der i "krone og øre" er tale om en god forretning at engagere sig internationalt. Udgangspunktet bør derimod være en indkredsning af hvilket ambitionsniveau, der skal lægges til grund for investeringerne i internationalisering af uddannelserne, i forhold til den ønskede kvalitet.

Afslutningsvist skal AC bemærke, at konsulentrapporten kommer med anbefalinger vedr. ph.d.-niveauet, der helt ser bort fra, at ph.d.-stipendiater i Danmark, er overenskomstdækkede ansatte ved universiteterne. Hvorvidt dette er overlagt eller snarere bygger på uvidenhed om de danske forhold henstår i det uvisse. Under alle omstændigheder skal AC tage kraftigt afstand fra forslag om at indføre brugerbetaling på forskeruddannelsen.

Der **vedlægges** notat, der nærmere redegør for AC's bud på en internationaliseringsstrategi for universitetsuddannelserne.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 33 69 40 26
E-mail: bba@ac.dk